

DERİ HASTALIKLARI VE HEMŞİRELİK BAKIMI

Leman BİROL, Sevgi KIZILCI

- Normal Cildin Bakımı ve Korunma
- Deri Hastalıklarında Özel Tedavi Yöntemleri
- Deri Hastalıklarında Özel Hemşirelik Bakımı Gerektiren Sorunlar
- İnflamatuvar Dermatozlar
- Bakteriyel Enfeksiyonlar
- Viral Deri Hastalıkları
- Mantar Hastalıkları
- Paraziter Dermatozlar

NORMAL CİLDİN BAKIMI VE KORUNMA

Cilt bakımı hem estetik hem de sağlık açısından son derece önemlidir. Yaşlanma sürecinde ciltte oluşan kırışıklık ve lekelerin önlenmesi, ya da zararlı dış etkenler nedeniyle çeşitli cilt hastalıklarının oluşmaması için bilinçli cilt bakımı yapılması gerekir. Cilt bakımı cildin kuru ya da yağlı oluşuna göre değişiklik gösterir. Örneğin kuru cilt sık sık sabun ile yıkanmamalı, yıkandıktan sonra iyice kurulanmalı (özellikle deri kıvrımları) üzerinde sabun kalmamalı ve nemlendirici bir krem sürülmelidir. Nemli bölgelerin üzerinde pudra bırakılmamalıdır. Cildi korumak için dengeli beslenmeli, bol su içilmeli (günde 8-10 bardak), çay ve kahve günde 1-2 fincan ile sınırlandırılmalı ve sigara-alkol kullanılmamalıdır. Kullanılacak krem ve besin destekleri için cilt, bir uzman tarafından değerlendirilmeli ve önerilen ürünler kullanılmalıdır.

Derinin, bedeni saran geniş bir organ olması ve dış etkenlere maruz kalması nedeniyle deri hastalıklarından korunma çok önemlidir. Deri hastalıklarının oluşmasında hormonal

etkenlerin, psikolojik durumun, bazı meslek risklerinin (örneğin madencilik) ve çevresel faktörlerin (örneğin güneş ışınlarının) rolü vardır. Bu nedenlerle bu faktörlere karşı gerekli koruyucu önlemler alınmalıdır. Bulaşıcı deri hastalıklarından korunmak için ortak kullanılan banyo ve havuzlar kullanıldıktan sonra duş alınmalı, ayaklar ve parmak araları iyice kurulanmalıdır. Ortak kullanılan terlikler giyilmemelidir. Güneş banyosu yapılırken özellikle saat 10.00-15.00 arasında denize girmemeye ve güneşlenmemeye özen gösterilmelidir. Bindiği gibi güneşin ultraviyole (UV) ışınları en sık görülen deri tümörü olan bazal hücreli epiteloma oluşmasına neden olmaktadır ve son zamanlarda artış göstermiştir. Bazal hücreli epiteloma, güneş altında uzun yıllar çalışan, güneşlenen insanlarda olduğu kesinlik kazanmıştır. Ozon tabakasındaki delinmenin de UV etkisini daha da şiddetlendirdiği bilinmekte ve güneşten korunmanın önemi ortaya çıkmaktadır. Ultraviyole ışınlarının diğer bir zararlı etkisi olan foto yaşlanma; deride kuruluk, sarımsak renk alma, ense, ağız kenarlarında çizgilenme, erken kırışıklıklar ve lekelerdir.

Kaynaklar

1. Açıköz G, Çayırılı M, Tunca M. Deri hastalıklarının tanısında laboratuvar ve özel inceleme yöntemleri. *Smyrna Tıp Dergisi* 2012; 3:42-47.
2. Akça NK, Taşçı S. Kaşıntı kontrolünde kullanılan nonfarmakolojik yöntemler. *TAF Prev Med Bull* 2013; 12(3):359-36.
3. Aksaç SE, Bilgili SG, Yavuz İH, Yavuz GÖ. Akne Vulgariste Etyopatogenez. *Van Tıp Derg* 2018; 25(2):260-267.
4. Akyol M, Alper S, Atakan N, et al. Türkiye Psoriasis Tedavi Kılavuzu-2016. *Turkderm - Arch Turk Dermatol Venerology* 2016; 50(Suppl 1):4-32.
5. Atış G, Altunay İK, Başoğlu F, Öncü J. Kaşıntı ve ağrının yaşam kalitesi üzerine etkisi. *Turk J Dermatol* 2017; 11:119-22.
6. Aydemir HE. Deri yaşlanması. *Okmeydanı Tıp Dergisi* 2013; 29(2):89-93.
7. Beecman D, Van Damme N, Schoonhoven L, et al. Interventions for preventing and treating incontinence-associated dermatitis in adults. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2016; 11:1-4.
8. Çetin BŞ. Uyuz hastalığına yaklaşım. *J Pediatr Inf* 2017; 11(2): 107-109.
9. Ertam İ, Su Ö, Alper S, et al. Türkiye atopik dermatit tanı ve tedavi kılavuzu-2018. *Turkderm-Turk Arch Dermatol Venereology* 2018;52:6-23
10. Gollnick HP, Bettoli V, Lambert J, et al. A consensus-based practical and daily guide for the treatment of acne patients. *Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology* 2016; 30(9):1480-1490.
11. Göncü EK, Aktan Ş, Atakan N, et al. Türkiye Ürtiker Tanı ve Tedavi Kılavuzu-2016. *Turkderm - Arch Turk Dermatol Venerology* 2016; 50:82-98.
12. Guy F Webster Acne vulgaris. *BMJ* 2002; 325:475-479
13. Gül Ü. Derinin sık görülen bakteriyel enfeksiyonları. *Ankara Med J* 2016; 16(1):98-114.
14. Gül Ü. Güneş, sıcak ve serimiz. *Ankara Med J*, 2015; 15(3):145-152.
15. Hess CT. Wound & Skin Care: Performing a skin assessment. *Nursing* 2010; 40(7):66.
16. Johannsen LL. Skin Assessment. *Dermatology Nursing* 2005; 17(2): 165-166.
17. Korkmaz M. Bitlenme ve uyuz tedavisine yeni yaklaşımlar, önem kazanan repellentler. *ANKEM Derg* 2009; 23(Ek 2):228-232.
18. Kottner J, Surber C. Skin care in nursing: A critical discussion of nursing practice and research. *International Journal of Nursing Studies* 2016; 61:20-28.
19. Levis SL, Bucher L, Heitkamper MM, Harding MM. *Medical Surgical Nursing -Assessment and management of clinical problems*. 10th ed, Missouri, Elsevier, 2017, p.398
20. Lichterfeld A, Hauss A, Surber C, et al. Evidence-Based Skin Care. *J Wound Ostomy Continence Nursing* 2015; 42(5):501-524.
21. McLafferty E, Hendry C, Farley A. The integumentary system: anatomy, physiology and function of skin. *Nursing Standard* 2012; 27(3):35-42.
22. Sinclair W. Guidelines for the management of acne vulgaris. *South African Family Practice* 2017; 59(1):24-29.
23. Uysal A, Oltulu F, Kocatürk DÇ, Özdil B. Deri ve deri eklerinin embriyolojik gelişimi. *Güncel Dermatoloji Dergisi* 2016; 1(1):1-10.
24. Yılmaz Ö. Atopik dermatitte ıslak pansuman tedavisi. *Asthma Allergy Immunol* 2015; 13:1-5.
25. Weiss SC, Bergstrom KG, Weiss SA, Kimball AB. Quality of life considerations in psoriasis treatment. *Dermatology Nursing* 2003; 15(2):120-127.